PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
w
SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM NR 1
w CZĘSTOCHOWIE

Częstochowa, listopad 2017 r.

SPIS TREŚCI

J. POLSKI ……3
J. ANGIELSKI ……10
MUZYKA ……19
PLASTYKA ……..21
HISTORIA ……23
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE ……26
PRZYRODA ……..29
GEOGRAFIA ……30
BIOLOGIA ……35
CHEMIA ……46
FIZYKA ……..49
MATEMATYKA ……58
INFORMATYKA ……...79
TECHNIKA ……84
WYCHOWANIE FIZYCZNE …… 90
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA ……...96

I. JĘZYK POLSKI

1. Formy sprawdzania osiągnięć uczniów

Ocenianie na II etapie edukacyjnym (w klasach IV–VIII) odbywa się w skali cyfrowej od 1 do 6. Ocenie podlegają realne osiągnięcia uczniów, czyli aktualny stan wiedzy i umiejętności oraz wkład pracy i postępy w uczeniu się. Zadania zlecane uczniom do realizacji muszą być adekwatne do zdobywanych wiadomości i kształconych kompetencji zapisanych w podstawie programowej, a potem w programie nauczania. Warto określić kryteria oceniania zadania i podać je uczniom.

Każdy test, każdą pracę klasową należy zapowiedzieć co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzić lekcją powtórzeniową. Nauczyciel powinien zwrócić na niej uwagę na te zagadnienia, które będą podstawą sprawdzianu. Prace klasowe, sprawdziany, testy powinny zawierać ćwiczenia reprezentujące różne poziomy wymagań. Oznacza to, że poszczególne zadania powinny reprezentować różny stopień trudności i sprawdzać zarówno wiedzę (treści, które należy zapamiętać i zrozumieć), jak i umiejętności. Do każdego testu powinny być dołączone klucz odpowiedzi i kartoteka z kryteriami oceniania, które pomagają nauczycielowi w ocenie pracy oraz w późniejszej analizie wyników ucznia. Po pracy klasowej, sprawdzianie lub teście przewidziana jest lekcja poświęcona ich omówieniu i poprawie. Wszystkie oceny muszą być jawne. Uczeń powinien otrzymać też informację zwrotną z wyszczególnieniem, co zrobił dobrze, a nad czym musi jeszcze popracować, oraz ze wskazówkami, w jaki sposób może poprawić swoją pracę.

Wnioski płynące z przeprowadzonej po każdym sprawdzianie analizy jakościowej i ilościowej wyników nauczyciel powinien wykorzystać do modyfikacji planu nauczania – szczególnie wtedy, kiedy sprawdzian pokazał braki uczniów. Ocenianie to nie tylko przekazywanie informacji o postępach ucznia, lecz także informacja zwrotna dla nauczyciela o efektach jego pracy, o konieczności modyfikacji działań (w razie niepowodzeń uczniów) w zakresie doboru treści, metod i organizacji zajęć. Systematycznej ocenie powinny podlegać różne przejawy aktywności ucznia.

2. Różne sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

1) recytacja,
2) odpowiedzi ustne,
3) prace klasowe,
4) sprawdziany,
5) kartkówki,
6) testy,
7) dyktanda,
8) prace domowe,
9) zadania wykonywane w zeszycie,
10) wypowiedzi pisemne na lekcji,
11) prace długoterminowe, m.in. projekty, gazetki,
12) udział w konkursie klasowym, szkolnym, międzyszkolnym, w przedstawieniu, akademii szkolnej,
13) różnorodne działania twórcze, w których uczeń prezentuje swoje pasje i wykorzystuje uzdolnienia.

3. Kryteria ocen

Ocena końcowa (okresowa) jest wypadkową ocen cząstkowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego. Powinna uwzględniać również rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy. Prezentowane poniżej kryteria ogólne dotyczą oceniania na koniec etapu edukacyjnego.

4. OCENA CELUJĄCA - Uczeń:

1) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologii z podstawy programowej,
4) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
5) aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
6) z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
8) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
9) wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
10) współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
11) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

5. **OCENA BARDZO DOBRA -** Uczeń:

   1) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
   2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
   3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
   4) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
   5) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
   6) bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
   7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
   8) aktywnie uczestniczy w lekcjach,
   9) wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

6. **OCENA DOBRA -** Uczeń:

   1) w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
   2) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
   3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
   4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
   5) bierze czynny udział w lekcji,
   6) wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

7. **OCENA DOSTATECZNA -** Uczeń:

1) częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
2) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
3) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
5) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
6) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
7) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
8) wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

8. **OCENA DOPUSZCZAJĄCA -** Uczeń:

1) opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
2) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
3) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
4) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
5) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,

6) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,

7) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,

8) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,

9) często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

9. OCENA NIEDOSTATECZNA - Uczeń:

1) nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,

2) ma kłopoty z techniką czytania,

3) nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,

4) nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,

5) wykazuje się niechęcią do nauki,

6) zaniedbuje wykonywanie prac domowych,

7) nie angażuje się w pracę grupy.

10. Sposoby ewaluacji uczniów

Na lekcjach należy nagradzać aktywność i zaangażowanie ucznia. Trzeba tak planować sytuacje dydaktyczne, aby umożliwić każdemu osiągnięcie sukcesu. Warto dostrzegać nawet najmniejsze postępy ucznia, ponieważ każda pochwała mobilizuje do dalszej nauki. Docenianie osiągnięć jest bardzo

ważne, zwłaszcza w wypadku osób z trudnościami w uczeniu się. Należy pamiętać, by eksponować osiągnięcia indywidualne ucznia, porównując je ze stanem poprzednim, a nie z postępami innych dzieci.

Przy ustalaniu ocen bierze się pod uwagę indywidualne możliwości ucznia spowodowane deficytami rozwojowymi oraz zaangażowanie w pracę.

II. JĘZYK ANGIELSKI

1. Kryteria oceniania z języka angielskiego dla I etapu edukacyjnego

W klasach 1-3 obowiązuje **ocena opisowa**, która wymaga od nauczyciela charakterystyki ucznia, jego osiągnięć edukacyjnych, aktywności, wysiłku wkładanego w naukę, a także trudności i ewentualnych niepowodzeń edukacyjnych. Ocena opisowa w odróżnieniu od oceny wyrażonej liczbowo pozwala przedstawić całościowo ucznia, jest bardziej zrozumiała dla rodziców i samych uczniów.

Należy pamiętać, że przypadku uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, należy dostosowywać treści nauczania do konkretnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych tych uczniów.

Wymagania edukacyjne w stosunku do nich powinny być ustalone na takim poziomie, by byli w stanie im sprostać, ale jednocześnie by skłaniały ich do przezwyciężania trudności i motywowały do dalszej pracy.

Pilność / zaangażowanie ucznia oceniane są ze szczególnym uwzględnieniem wkładu pracy ucznia proporcjonalnie do jego zdolności i możliwości.

2. Szczegółowe kryteria oceniania z języka angielskiego dla II etapu edukacyjnego

W przypadku uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, należy dostosowywać treści nauczania do konkretnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych tych uczniów.

Wymagania edukacyjne w stosunku do nich powinny być ustalone na takim poziomie, by byli w stanie im sprostać, ale jednocześnie by skłaniały ich do przezwyciężania trudności i motywowały do dalszej pracy.

Pilność / zaangażowanie ucznia oceniane są ze szczególnym uwzględnieniem wkładu pracy ucznia proporcjonalnie do jego zdolności i możliwości.

Skala ocen	Gramatyka i słownictwo Umiejętności ucznia:
6	1. uczeń swobodnie operuje strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału oraz zna niektóre wykraczające poza jego ramy 2. buduje spójne zdania proste i złożone, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym 3. posiada bogaty zasób słownictwa, wykraczający poza program nauczania i potrafi go wykorzystać w praktyce 4. zna i stosuje w praktyce wyrażenia przedstawione w podręczniku i wiele wyrażeń z innych źródeł, jak prasa, telewizja, Internet 5. wykonuje starannie dodatkowe prace projektowe 6. bardzo chętnie wykonuje obowiązkowe i dodatkowe prace domowe 7. niezwykle aktywnie prezentuje swoje wiadomości i umiejętności podczas lekcji
5	1) uczeń operuje strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału 2) buduje spójne zdania proste i złożone, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym 3) zna słownictwo określone programem nauczania i potrafi je wykorzystać w praktyce 4) czasami wykonuje dodatkowe prace projektowe 5) zawsze prawidłowo wykonuje prace domowe i obowiązkowe prace projektowe 6) bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach
4	1) prawidłowo operuje większością struktur gramatycznych określonych w rozkładzie materiału 2) buduje zdania, które są na ogół spójne i poprawne pod względem gramatycznym i logicznym 3) zna większość słów i zwrotów określonych w programie i zazwyczaj poprawnie używa ich praktyce 4) przeważnie prawidłowo wykonuje prace domowe i obowiązkowe prace projektowe 5) przeważnie chętnie uczestniczy w zajęciach
3	1) zna i potrafi operować niektórymi prostymi strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału 2) buduje zdania, które nie zawsze są spójne-zdania zawierają błędy gramatyczne i logiczne, które czasami zakłócają sens przekazu 3) na ogół używa słownictwa odpowiedniego do zadania, choć w ograniczonym zakresie 4) nieregularnie wykonuje prace domowe i projektowe –prace zawierają błędy 5) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach

2	1) słabo zna struktury gramatyczne określone w rozkładzie materiału i ma problemy z wykorzystaniem ich w praktyce 2) zdania, które buduje są mało zrozumiałe i na ogół niespójne pod względem gramatycznym i logicznym – uczeń niechętnie przystępuje do samodzielnej pracy 3) dysponuje bardzo ograniczonym słownictwem 4) potrzebuje pomocy nauczyciela przy wykonywaniu prostych zadań gramatycznych i leksykalnych 5) sporadycznie odrabia prace domowe i projektowe 6) nie uczestniczy aktywnie w zajęciach – nie zgłasza się do zadań, a zmuszany do odpowiedzi, popełnia wiele błędów
1	1) nie opanował podstawowych zagadnień gramatycznych określonych w rozkładzie materiału 2) nie zna podstawowych słów i wyrażeń 3) nie potrafi budować prostych zdań, nawet z pomocą nauczyciela 4) bardzo rzadko odrabia prace domowe lub projektowe, które zawsze zawierają błędy uniemożliwiające zrozumienie treści
Skala ocen	**Czytanie** **Umiejętności ucznia:**
6	1) czyta dla przyjemności dodatkowe teksty takie jak: komiksy, krótkie czytanki i książki w uproszonych wersjach 2) rozumie przeczytane teksty – z łatwością wybiera odpowiednie informacje z tekstu, rozumie kontekst sytuacyjny, bez problemu określa intencje autora 3) na podstawie przeczytanego tekstu potrafi bezbłędnie wykonać zadania sprawdzające każdego typu i potrafi zawsze uzasadnić swoją decyzję 4) zawsze ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów 5) technika czytania – czyta bezbłędnie również podczas lekcji (bez przygotowania) 6) podczas lekcji bardzo chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
	1) czyta teksty zawarte w podręczniku i czasami czyta dla przyjemności teksty dodatkowe, np.: instrukcje do gier, czasopisma anglojęzyczne 2) rozumie przeczytane teksty – potrafi wybrać właściwe informacje z tekstu, rozumie kontekst sytuacyjny, określa intencje autora 3) na podstawie przeczytanego tekstu potrafi wykonać zadania sprawdzające różnego typu, np.: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie

5	odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań i potrafi uzasadnić swoją decyzję 4) zawsze ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów 5) technika czytania – czyta prawidłowo 6) podczas lekcji chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
4	1) rozumie ogólny sens przeczytanych tekstów, czasami popełnia błędy przy wyborze właściwych informacji z tekstu, zazwyczaj rozumie kontekst sytuacyjny, czasami ma problem z określeniem intencji autora 2) czasami popełnia błędy przy wykonywaniu zadań sprawdzających rozumienie tekstu typu, np.: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, choć przeważnie potrafi uzasadnić swoją decyzję 3) przeważnie ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów 4) czyta popełniając nieliczne błędy 5) podczas lekcji chętnie prezentuje umiejętności z zakresu czytania
3	1) nie rozumie całego tekstu, ale jest w stanie uchwycić jego ogólny sens, potrafi znaleźć tylko niektóre z potrzebnych informacji, nie zawsze rozumie kontekst sytuacyjny i ma problem z określeniem intencji autora 2) popełnia liczne błędy przy wykonywaniu prostych zadań sprawdzających bardziej szczegółowe rozumienie tekstu typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań – czasami potrafi uzasadnić swoją decyzję 3) czasami ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów 4) technika czytania – czyta popełniając liczne błędy 5) czasami zgłasza się do czytania podczas lekcji
2	1) z czytanego tekstu jest w stanie zrozumieć tylko pojedyncze wyrazy lub najprostsze zwroty 2) nawet z pomocą nauczyciela ma poważny problem z wykonaniem najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia ogólnego 3) przy wykonywaniu najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia szczegółowego, typu: ustalanie kolejności wydarzeń, określanie prawdziwości zdań – najczęściej zgaduje i nie potrafi uzasadnić swojej decyzji 4) sporadycznie ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów 5) technika czytania – czyta niechętnie popełniając bardzo liczne błędy
1	1) zwykle nie czyta tekstów zawartych w podręczniku 2) jeśli czyta to nie rozumie sensu większości przeczytanego tekstu i nie potrafi skorzystać z żadnych zawartych w nim informacji 3) nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie wykonać najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia tekstu 4) niekiedy rozumie jedynie pojedyncze wyrazy

	5) nie ćwiczy w domu czytania zadanych tekstów 6) technika czytania – czyta bardzo niechętnie, popełniając bardzo liczne, rażące błędy, uniemożliwiające zrozumienie
Skala ocen	**Słuchanie** **Umiejętności ucznia:**
6	1) potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych wykraczających poza materiał zawarty w podręczniku takich jak: piosenki, filmy, proste skecze 2) rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i potrafi właściwie na nie zareagować 3) potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego 4) potrafi wydobyć szczegółowe informacje z tekstu słuchanego i właściwie na nie zareagować 5) na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi bezbłędnie wykonać wszystkie zadania sprawdzające różnego typu – zawsze potrafi uzasadnić swój wybór 6) z łatwością rozróżnia dźwięki i intonację 7) bardzo aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
5	1) potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku 2) rozumie zdecydowaną większość poleceń nauczyciela i potrafi właściwie na nie zareagować 3) potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego 4) na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać zadania sprawdzające typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – uczeń potrafi uzasadnić swój wybór 5) rozróżnia dźwięki i intonację 6) aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
4	1) potrafi zrozumieć sens większości różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku rozumie większość poleceń nauczyciela i zazwyczaj potrafi prawidłowo na nie zareagować 2) zazwyczaj potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego 3) na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać większość zadań sprawdzających typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – zazwyczaj potrafi uzasadnić swoją decyzję 4) rozróżnia większość dźwięków 5) przeważnie aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania

3	1) potrafi zrozumieć sens niektórych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku 2) nie rozumie całego tekstu i nie jest w stanie zawsze uchwycić jego ogólny sens 3) nie zawsze rozumie polecenia nauczyciela i nie zawsze potrafi na nie odpowiednio zareagować 4) nie zawsze rozpoznaje uczucia i reakcje mówiącego 5) na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać niektóre zadania sprawdzające typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – popełnia przy tym błędy i nie zawsze jest w stanie uzasadnić swój wybór 6) mało aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania, ma problemy z koncentracją przy wykonywaniu zadań ze słuchu
2	1) nie potrafi zrozumieć sensu większości rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku 2) zwykle nie rozumie tekstu i nie jest w stanie uchwycić jego sensu 3) zwykle nie rozumie poleceń nauczyciela i nie potrafi na nie zareagować 4) sporadycznie rozpoznaje reakcje i uczucia mówiącego 5) na podstawie wysłuchanego tekstu ma poważny problem z wykonaniem zadań sprawdzających typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – zwykle zgaduje, popełniając przy tym bardzo liczne błędy, potrzebuje pomocy 6) zwykle nie rozróżnia dźwięków 7) uczeń nie jest aktywny i nie koncentruje się podczas wykonywania zadań ze słuchu
1	1) nawet z pomocą nauczyciela i kilkakrotnym powtarzaniu nagrania nie rozumie jakichkolwiek rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku 2) nie rozumie żadnych poleceń nauczyciela, nawet najprostszych i z podpowiedziami 3) jest w stanie zrozumieć tylko pojedyncze wyrazy, lecz nie potrafi na ich podstawie zrozumieć ogólnego sensu wypowiedzi 4) nie rozpoznaje uczuć i reakcji mówiącego 5) błędnie rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu, nawet z pomocą nauczyciela 6) nie rozróżnia dźwięków 7) uczeń nie jest aktywny podczas zajęć, ponieważ nie rozumie tego, co słyszy
Skala ocen	**Mówienie** **Umiejętności ucznia:**
	1) bardzo chętnie wypowiada się na różne tematy, zachowując przy tym dużą dokładność językową i zasób słownictwa

6	2) poziom wypowiedzi wykracza poza wymagania programowe 3) ma bardzo dobrą wymowę i można go łatwo zrozumieć 4) w zadaniach komunikacyjnych jest zawsze bardzo aktywny i zaangażowany 5) w sposób naturalny i spontaniczny niezwykle chętnie wypowiada się na różne tematy
5	1) dość swobodnie i chętnie wypowiada się na różne tematy, zachowując przy tym dokładność językową 2) potrafi dość płynnie i bez zahamowań mówić na tematy określone w rozkładzie materiału 3) dysponuje dużym zakresem słownictwa opisanym w rozkładzie materiału 4) ma prawidłową wymowę i można go łatwo zrozumieć 5) w zadaniach komunikacyjnych jest zawsze aktywny i zaangażowany 6) w sposób naturalny i spontaniczny bardzo chętnie wypowiada się podczas lekcji na różne tematy
4	1) mówi z lekkim wahaniem, dość spójnie, w miarę poprawnym językiem 2) dysponuje słownictwem wystarczającym do dość swobodnej interakcji w zakresie opisanym w rozkładzie materiału 3) można go zazwyczaj zrozumieć 4) potrafi włączyć się do rozmowy 5) w zadaniach komunikacyjnych jest raczej aktywny 6) na ogół w naturalny sposób chętnie wypowiada się podczas lekcji na różne tematy
3	1) uczeń mówi z wyraźnym wahaniem, raczej niespójnie i niepełnymi zdaniami 2) posługując się językiem, popełnia liczne błędy, które czasem zakłócają przekaz 3) wypowiada się tylko na wybrane zagadnienia opisane w rozkładzie materiału 4) w zadaniach komunikacyjnych jest rzadko aktywny, często ułatwia sobie pracę, posługując się językiem ojczystym
2	1) uczeń wypowiada się sporadycznie, nie z własnej inicjatywy 2) popełnia wiele błędów uniemożliwiających zrozumienie 3) czasami wypowiada jedynie pojedyncze słowa lub podstawowe zwroty 4) czasami przy pomocy nauczyciela bierze udział w zadaniach komunikacyjnych, lecz na ogół nie jest aktywny, zwykle nie interesuje go praca zespołu, a nawet potrafi ją dezorganizować 5) nie zabiera głosu w rozmowie
	1) uczeń ma ogromny problem, aby wypowiedzieć się na jakikolwiek, nawet najprostszy temat, nawet przy pomocy nauczyciela

1	2) wypowiadając się popełnia bardzo liczne błędy, przez co jego wypowiedź jest niezrozumiała, niespójna i nie zawsze na temat 3) zwykle nie potrafi odpowiedzieć na krótkie, bardzo łatwe pytania nauczyciela nawet kierowany podpowiedziami z jego strony 4) prawie nigdy nie zabiera głosu w rozmowie
Skala ocen	**Pisanie** **Umiejętności ucznia:**
6	1) pisze wypowiedzi pisemne bogate pod względem gramatyczno-leksykalnym 2) pisze spójnie, bez błędów w pisowni 3) bardzo chętnie wykonuje zarówno pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku, jak i te z dodatkowych źródeł 4) poziom prac wykracza poza wymagany materiał 5) bardzo chętnie wykonuje dodatkowe prace domowe
5	1) wyczerpująco wykonuje prace pisemne na tematy wyszczególnione w rozkładzie materiału 2) potrafi w spójny sposób zorganizować swoją wypowiedz 3) pisząc, wykorzystuje bogaty zasób środków gramatyczno-leksykalnych 4) popełnia nieliczne, mało znaczące błędy w pisowni i interpunkcji 5) chętnie wykonuje pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku 6) zawsze prawidłowo wykonuje prace domowe
4	1) prace pisemne są dość obszerne ale nie zawsze wyczerpujące 2) wypowiedzi pisemne zawierają nieliczne błędy gramatyczno-leksykalne, które na ogół nie zakłócają przekazu 3) pisze nie zawsze spójnie, czasami z błędami w pisowni i interpunkcji 4) czasami wykonuje pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku 5) przeważnie wykonuje prawidłowo prace domowe
3	1) pisze prace pisemne, które są mało rozbudowane, nie zawsze na temat 2) stosuje ograniczony zakres słownictwa i struktur językowych 3) wypowiedzi pisemne zawierają liczne błędy gramatyczno-leksykalne, które niekiedy zakłócają przekaz 4) tekst nie jest spójny, zawiera liczne błędy 5) czasami tylko wykonuje prace domowe
	1) uczeń pisze sporadycznie i niechętnie

2	2) prace pisemne są ubogie w struktury gramatyczno-leksykalne 3) pisanie prac sprawia duże trudności, nawet z pomocą nauczyciela 4) pisze niespójne, z dużą ilością błędów językowych, które bardzo często zakłócają przekaz 5) teksty są źle zorganizowane i chaotyczne 6) popełnia szereg błędów przy przepisywaniu z tablicy 7) rzadko odrabia prace domowe
1	1) nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wypowiedzieć się pisemnie na większość tematów zawartych w rozkładzie materiału 2) jeśli pisze, to prace ucznia są nieczytelne lub zawierają tak dużo błędów gramatyczno-leksykalnych, że przekaz staje się niezrozumiały 3) ma problemy przy przepisywaniu z tablicy 4) teksty są bardzo źle zorganizowane i chaotyczne 5) zwykle nie prowadzi zeszytu bądź robi to w sposób bardzo niedbały 6) nie odrabia nawet najprostszych prac domowych - jeśli je wykona, obfitują one w rażące błędy, które uniemożliwiają zrozumienie treści

III.MUZYKA

1. **Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**
   1) opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,
   1) zdobywa dodatkową wiedzę,wykorzystując różne źródła informacji,
   2) jest aktywny i zdyscyplinowany na zajęciach,a także przygotowany do lekcji.
2. **Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**
   1) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,
   2) jest aktywny i zdyscyplinowany na lekcjach,
   3) odrabia prace domowe.
3. **Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który**:
   1) opanował większość materiału nauczania,
   2) jest zdyscyplinowany i aktywny na lekcjach,
   3) stara się odrabiać prace domowe.
4. **Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń,który:**
   1) opanował w stopniu podstawowym zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie,
   2) stara się odrabiać prace domowe,
   3) jest zdyscyplinowany na lekcjach.
5. **Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który**:
   1) w niewielkim stopniu opanował program nauczania,
   2) wykonuje proste ćwiczenia z pomocąnauczyciela,
   3) stara się odrabiać prace domowe,

4) nie opuszcza zajęć lekcyjnych,
5) jest zdyscyplinowany na zajęciach.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń,który:

1) nie opanował materiału nauczania,
2) nie wykonuje prostych ćwiczeń,nawet z powocą nauczyciela,
3) jest pasywny na lekcjach,nie odrabia prac domowych,
4) nie wykazuje jakiejkolwiek chęci poprawy oceny.

IV. PLASTYKA

1. Kryteria oceny osiągnięć ucznia na lekcjach plastyki w klasach 4-7

Ocenianie osiągnięć na lekcjach plastyki jest trudne ze względu na duże różnice w uzdolnieniach uczniów oraz subiektywizm odbioru twórczości. Podczas wystawiania oceny nauczyciel powinien brać pod uwagę - oprócz rozwoju umiejętności plastycznych - postawę i zaangażowanie ucznia, motywację do pracy, osobowość ucznia, a także ograniczenia zdrowotne, utrudniające wykonywanie niektórych zadań(np. alergia na materiały plastyczne, ograniczenia ruchowe, zdiagnozowany zespół ADHD i inne).

Proponowane kryteria ogólne dotyczą wiadomości i umiejętności, które uczeń powinien opanować w ciągu drugiego etapu kształcenia. Nauczyciel może samodzielnie dostosować wymagania na poszczególne oceny do poziomu klasy, w której uczy. Uczeń, który uzyskał stopień:

1) **niedostateczny** - nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotu. Nie uczestniczy w lekcji i nie jest przygotowany do zajęć. Nie odrabia zadanych prac domowych. Świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.
2) **dopuszczający** - powinien być przygotowany do większości lekcji (przynosić potrzebne materiały) oraz z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach, wyjaśniać najważniejsze terminy. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów.
3) **dostateczny** - powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności. Bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych. Posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne. Uczeń powinien samodzielnie wykonywać łatwe ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby twórczości plastycznej. Umie podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców.
4) **dobry** - potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy. Ponadto właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. Przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach. Świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne. Wymienia też nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych. Samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.

5) **bardzo dobry** - powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności. Ponadto bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie. Korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach pląs- tycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazuje się zaangażowaniem i pomysłowością. Umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy. Podaje też nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie. Analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat.
6) **celujący** - powinien przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi oraz talent, a także wykazywać dużą znajomość treści nadprogramowych oraz zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych. Ponadto bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu. Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

Ważną rolę podczas oceny osiągnięć uczniów odgrywa analiza wykonanych przez nich prac plastycznych. Szczególną uwagę należy także zwrócić na wypowiedzi ustne oraz wyniki krótkich sprawdzianów, czyli kartkówek.

Bardzo istotne jest nagradzanie podczas lekcji wszelkich przejawów aktywności i zaangażowania uczniów. Sytuacje dydaktyczne muszą być tak konstruowane, by umożliwić każdej osobie osiągnięcie sukcesu. Ocena powinna spełniać funkcję motywującą i obejmować wszystkie obszary umiejętności, aktywności i postaw ucznia. Właściwa ocena tych obszarów działania pobudza do dalszej aktywnej i twórczej postawy. Sposób oceniania ma również wpływ na stosunek do przedmiotu, a ten z kolei na efektywność nauczania. Według ustaleń psychologii wychowawczej dzieci motywuje do dalszej nauki bardziej pozytywne niż surowe ocenianie. Dlatego w szkole podstawowej, a zwłaszcza w szkole podstawowej specjalnej, należy w sposób szczególny docenić wszelkie starania i aktywność uczniów oraz ich możliwości psychofizyczne.

Ewaluacja osiągnięć powinna odbywać się systematycznie na każdej lekcji, podczas której należy obserwować zarówno indywidualną, jak i grupową pracę uczniów. Ocenie podlegają umiejętności ponadprzedmiotowe, a w szczególności umiejętność współpracy w zespole, planowania i organizowania własnego warsztatu pracy oraz rozwiązywania problemów w twórczy sposób.

V. HISTORIA

Kryteria ocenienia osiągnięć uczniów z przedmiotów historia i historia i społeczeństwo

1. **Na ocenę celującą (6) uczeń:**
    1) samodzielnie zdobywa wiedzę wykraczającą poza program nauczania;
    2) bez pomyłek samodzielnie wskazuje datę i miejsce omawianych wydarzeń;
    3) dokonuje samodzielnej oceny faktów historycznych;
    4) uzasadnia swoją wypowiedź w sposób przemyślany;
    5) swobodnie posługuje się poznanymi pojęciami historycznymi;
    6) z należnym szacunkiem odnosi się do dziejów ojczystych oraz postaci historycznych;
    7) kieruje się podstawowymi wartościami w życiu człowieka;
    8) szanuje poglądy innych ludzi nawet, jeśli się z nimi nie zgadza;
    9) samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji;
    10) bierze udział w konkursach przedmiotowych;
2. **Na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:**
    1) opanował większość wiadomości omawianych na lekcjach;
    2) samodzielnie wskazuje datę i miejsce omawianych wydarzeń;
    3) oblicza upływ czasu między wydarzeniami;

4) analizuje drzewo genealogiczne, tekst źródłowy i ikonografię z niewielką pomocą nauczyciela;
5) ocenia wydarzenia historyczne;
6) rozumie i poprawnie stosuje poznane na lekcjach terminy historyczne;
7) posługuje się ze zrozumieniem zdobytymi na lekcjach wiadomościami;
8) na lekcjach bierze udział w dyskusjach, wyraża swoją opinię i uzasadnia swoje zdanie;
9) formułuje wypowiedzi pisemne – odrabia regularnie prace domowe;
10) słucha ze zrozumieniem innych;
11) szanuje poglądy innych;
12) bierze aktywny udział w lekcjach.

3. Na ocenę dobrą (4) uczeń:

1) opanował wiedzę podstawową i część najważniejszych wydarzeń historycznych i postaci;
2) wskazuje datę, określa wiek i miejsce wybranych wydarzeń historycznych;
3) ocenia proste fakty;
4) analizuje drzewo genealogiczne, tekst źródłowy i ikonografię z niewielką pomocą nauczyciela;
5) umie formułować proste wypowiedzi ustne;
6) poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji – podręcznik, Internet;
7) stara się aktywnie uczestniczyć w lekcjach – czasem zabierać głos w dyskusji, w miarę możliwości wyrażać swoją opinię.

4. **Na ocenę dostateczną (3) uczeń:**
    1) opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania;
    2) przy pomocy nauczyciela określa wiek wydarzeń, analizuje drzewo genealogiczne, pracuje z ikonografią;
    3) potrafi formułować proste wypowiedzi;
5. **Na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:**
    1) ma duże braki w wiadomościach, nie opanował wszystkich umiejętności co uniemożliwia mu poznanie wszystkich treści;
    2) wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności tylko przy pomocy nauczyciela.
    3) zdarza mu się odmawiać pracy na lekcji bez ważnego powodu;
6. **Na ocenę niedostateczną (1) uczeń:**
    1) nie opanował żadnych wiadomości i umiejętności;
    2) nie potrafi i nie chce formułować wypowiedzi – odpowiadać na zadane przez nauczyciela pytania;
    3) nie pracuje na lekcjach.

VI. WOS

Kryteria oceniania z przedmiotu wiedza o społeczeństwie

1. **Na ocenę celującą (6) uczeń:**
    1) wykazuje się wiedzą i umiejętnościami na stopień bardzo dobry;
    2) wykazuje się wiedzą wykraczającą poza materiał obowiązkowy;
    3) osiąga sukcesy w konkursach szkolnych dotyczących tematyki wiedzy o społeczeństwie;
    4) z należnym szacunkiem odnosi się do dziejów ojczystych oraz postaci historycznych;
    5) kieruje się podstawowymi wartościami w życiu człowieka;
    6) szanuje poglądy innych ludzi nawet, jeśli się z nimi nie zgadza;
    7) samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji;
    8) chętnie pomaga słabszym kolegom w nauce.
2. **Na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:**
    1) opanował pełen zakres wiedzy przewidziany dla swojej klasy (samodzielnie wyjaśnia najważniejsze pojęcia i zagadnienia omówione na lekcjach);
    2) logicznie kojarzy fakty;
    3) analizuje źródła statystyczne z niewielką pomocą nauczyciela;
    4) formułuje i wyraża własne opinie i wnioski w formie pisemnej i ustnej;

5) wyczerpująco uzasadnia swoje wypowiedzi;

6) dba o poprawny i elegancki język swoich wypowiedzi;

7) bierze aktywny udział w lekcji.

3. Na ocenę dobrą (4) uczeń:

1) samodzielnie wyjaśnia najważniejsze pojęcia i zagadnienia;

2) kojarzy fakty poznane na lekcji;

3) formułuje własne opinie i wnioski;

4) analizuje źródła statystyczne z pomocą nauczyciela;

5) często z własnej woli zabiera głos w dyskusji.

4. Na ocenę dostateczną (3) uczeń:

1) potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić najważniejsze terminy i zagadnienia;

2) analizuje źródła statystyczne z pomocą nauczyciela;

3) kojarzy niektóre zagadnienia;

4) nie popełnia zbyt często błędów językowych;

5) współpracuje z grupą;

6) czasami sam zgłasza się do odpowiedzi.

5. **Na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:**

    1) potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić niektóre terminy i zagadnienia omawiane na lekcjach;
    2) wykonuje najprostsze zadania;
    3) nie kojarzy większości zagadnień omówionych na lekcji;
    4) ma ubogie słownictwo;
    5) bierze czynny udział w lekcji tylko na wyraźne polecenie nauczyciela, zdarza mu się odmówić pracy na lekcji bez podania konkretnej przyczyny.

6. **Na ocenę niedostateczną (1) uczeń:**

    1) nie potrafi wyjaśnić najważniejszych terminów i zagadnień omówionych na lekcjach;
    2) odmawia wykonania najprostszych zadań nawet z pomocą nauczyciela;
    3) nie interesuje się tematyką zajęć i odmawia pracy na lekcji.

VII. PRZYRODA

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów z przyrody.

1. **Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który** – samodzielnie wykonuje zadania często wykraczające poza aktualne wymagania, jest twórczy, systematycznie pogłębia swoją wiedzę, wiedzę i umiejętności wykorzystuje w sytuacjach nietypowych, bierze aktywny udział we wszystkich lekcjach, inicjuje właściwe działania, podejmuje się dodatkowych zadań, jego zeszyt jest wzorowo prowadzony, ze zrozumieniem posługuje się pojęciami, formułuje właściwe wnioski, wykonuje projekty badawcze i prezentuje ich wyniki, jego prace domowe zaskakują oryginalnością, są wykonane z należytą starannością

2. **Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który** – samodzielnie wykonuje zadania w ramach aktualnych wymagań edukacyjnych, jest zainteresowany problematyką zajęć, systematycznie przygotowuje się do lekcji, czynnie uczestniczy w zajęciach, ze zrozumieniem posługuje się pojęciami, zawsze odrabia prace domowe na wysokim poziomie, wzorowo prowadzi zeszyt, przeprowadza badania zgodnie z instrukcją lub wskazówkami nauczyciela, wyciąga prawidłowe wnioski

3. **Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który** – poprawnie wykonuje zadania i badania z niewielką pomocą nauczyciela, systematycznie przygotowuje się do lekcji, często aktywnie bierze udział w lekcji, rozumie pojęcia, jego zeszyt jest estetycznie i systematycznie prowadzony, odrabia prace domowe bez zastrzeżeń

4. **Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który** – wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, oczekuje pomocy ze strony nauczyciela, rozumie omawiane zagadnienia, czasami bierze aktywny udział w lekcji, systematycznie prowadzi zeszyt, odrabia prace domowe

5. **Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który -** biernie uczestniczy w zajęciach, prowadzi zeszyt, wykonuje najprostsze zadania, nie kojarzy większości zagadnień omawianych na lekcji

6. **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który** –nie spełnia wymagań na pozostałe oceny, nie bierze udziału w lekcji, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie jest zainteresowany tematyką zajęć.

VIII. GEOGRAFIA - KLASA VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOSW NR.1 W CZĘSTOCHOWIE

Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach:

1) wiedza i jej stosowanie w praktyce,
2) kształcone umiejętności
3) aktywność i zaangażowanie w pracę.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1) prace pisemne(sprawdziany, kartkówki , prace domowe,
2) praca i aktywność na lekcji,
3) aktywność poza lekcyjna np. osiągnięcia w konkursach.

Oceny są jawne dla uczniów i rodziców.

W ocenianiu bieżącymi klasyfikacyjnym w klasie VII obowiązuje następująca skala ocen:

1) celujący - 6
2) bardzo dobry - 5
3) dobry - 4
4) dostateczny - 3
5) dopuszczający - 2

6) niedostateczny - 1

W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie.

1. **OCENA NIEDOSTATECZNA:**
    1) nie opanował wiadomości i umiejętności występujących w podstawie programowej a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.
2. **OCENADOPUSZCZAJĄCA :**
    1) wyjaśnia znaczenie terminu geografia ,
    2) wyjaśnia termin mapa i legenda mapy,
    3) wymienia kraje sąsiadujące z Polską,
    4) wymienia główne rzeki Polski,
    5) wymienia największe miasta Polski,
    6) wymienia główne uprawy w Polsce,
    7) wymienia źródła zanieczyszczeń powietrza,
    8) posiada zeszyt przedmiotowy.
3. **OCENADOSTATECZNA:**
    1) wymienia źródła informacji geograficznej,
    2) zna podział map ze względu na ich przeznaczenie,
    3) omawia cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólno geograficznej,

4) wskazuje na mapie przebieg granic Polski,
5) wymienia cechy klimatu Polski,
6) wymienia największe rzeki Europy,
7) wymienia trzy parki narodowe Polski,
8) wymienia warunki przyrodnicze i poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa,
9) wymienia rodzaje zanieczyszczeń powietrza i ich źródłach,
10) wymienia czynniki rozwoju turystyki w Polsce,
11) potrafi wymienić atrakcje turystyczne swojego regionu.

4. OCENA DOBRA:

1) uczeń przedstawia poglądy na kształt Ziemi,
2) wymienia dowody na kulistość Ziemi,
3) omawia podział map ze względu na ich przeznaczenie,
4) charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce,
5) odczytuje wartości temperatury,
6) omawia znaczenie Morza Bałtyckiego dla gospodarki i turystyki Polski,
7) omawia funkcje lasów,
8) wymienia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce,

9) zna regiony rolnicze w Polsce,

10) charakteryzuje walory turystyczne Polski,

11) wymienia źródła zanieczyszczeń komunalnych,

12) wymienia główne atrakcje wybrzeża Bałtyku i Małopolski.

5. OCENA BARDZO DOBRA:

1) uczeń podaje przykłady praktycznego wykorzystania geografii,

2) posługuje się skalą mapy do obliczania odległości w terenie i na mapie,

3) wskazuje pasowość rzeźby terenu Polski,

4) rozpoznaje główne skały występujące na ternie Polski,

5) podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce,

6) omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku,

7) omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji,

8) omawia problemy mieszkańców dużych miast,

9) omawia znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski,

10) ocenia atrakcyjność wybranego regionu Polski, omawia skutki zanieczyszczeń środowiska naturalnego,

11) wymienia korzyści płynące z wykorzystania odnawialnych źródeł do produkcji energii określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach,

12) przedstawia w dowolnej formie np. plakatu walory przyrodnicze i kulturowe swojego regionu.

6. OCENA CELUJĄCA:

1) Opisuje wpływ wydobywania surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze,
2) Wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę,
3) ocenia znaczenie gospodarcze rzek Polski,
4) wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego,
5) planuje wycieczkę do parku narodowego,
6) przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w UE,
7) podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej,
8) ustala na podstawie dostępnych źródeł, które regiony w Polsce cechują się największym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego,
9) podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno – gospodarczego na arenie międzynarodowej,
10) projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasy wycieczki krajoznawczej po własnym regionie,
11) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w klasie vii oraz posługuję się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych
12) osiąg sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych.

IX. BIOLOGIA

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

W ocenianiu stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1. prace pisemne (sprawdziany , kartkówki , prace domowe)
2. praca i aktywność na lekcji ,
3. aktywność poza lekcyjna np. osiągnięcia w konkursach.

Oceny są jawne dla uczniów i rodziców.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Z pomocą nauczyciela i z wykorzystaniem modelu/schematu przedstawia hierarchiczną budowę organizmu człowieka.	Analizując modele lub schemat, przedstawia hierarchiczną budowę organizmu człowieka.	Przedstawia hierarchiczną budowę organizmu człowieka na swoim przykładzie.	Konstruuje schemat/model hierarchicznej budowy organizmu człowieka.	Porównuje oraz znajduje podobieństwa i różnice pomiędzy człowiekiem a innymi ssakami.

Podaje przykłady chorób skóry (grzybice, czerniak) oraz zasady ich profilaktyki. Określa związek nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV ze zwiększonym ryzykiem występowania i rozwoju choroby nowotworowej skóry.	Uzasadnia konieczność konsultacji lekarskiej w przypadku rozpoznania niepokojących zmian na skórze.	Rozpoznaje elementy budowy skóry. Przedstawia funkcje skóry.	Określa związek budowy elementów skóry z ich funkcjami.	Planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące parowanie skóry oraz wpływ różnych czynników, np. blokerów, na ten proces. Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy trybem życia a chorobami skóry.

Rozpoznaje elementy szkieletu człowieka. Zna zasady profilaktyki wybranych chorób układu ruchu. Uzasadnia konieczność aktywności fizycznej dla prawidłowej budowy i funkcjonowania układu ruchu.	Opisuje części szkieletu i ich funkcje. Nazywa i wskazuje wybrany zginacz i prostownik lub inny typ mięśni. Podaje przykłady chorób układu ruchu (skrzywienia kręgosłupa, płaskostopie, krzywica, osteoporoza) oraz zasady ich profilaktyki.	Objaśnia współdziałanie biernego i czynnego układu ruchu. Rozpoznaje typy połączeń kości. Omawia budowę i działanie stawu.	Planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące rolę składników chemicznych kości. Wyjaśnia związek między budową fizyczną i chemiczną kości a ich funkcjami. Wyjaśnia związek pomiędzy budową wybranych mięśni a ich funkcją.	Porównuje kształt kości i ich funkcje oraz wyciąga wnioski. Porównuje mięśnie i ich funkcje oraz wyciąga wnioski. Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy aktywnością fizyczną a zdrowiem fizycznym i psychicznym.

Uzasadnia konieczność stosowania diety zróżnicowanej i dostosowanej do potrzeb organizmu (wiek, płeć, stan zdrowia, aktywność fizyczna). Wyjaśnia rolę błonnika w funkcjonowaniu układu pokarmowego oraz uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw. Przedstawia przyczyny próchnicy i zasady jej profilaktyki. Zna zasady profilaktyki i konsekwencje wybranych chorób. Wykorzystuje kalkulator BMI do	Objaśnia, na czym polega trawienie i wchłanianie pokarmów. Wymienia odcinki przewodu pokarmowego i ich funkcje. Przedstawia i analizuje konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywania (otyłość, nadwaga, anoreksja, bulimia, cukrzyca). Podaje przykłady chorób układu pokarmowego (WZW A, WZW B, WZW C, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zatrucia pokarmowe, rak jelita grubego) oraz zasady ich profilaktyki.	Przedstawia źródła i wyjaśnia znaczenie składników pokarmowych (białka, cukry, tłuszcze, witaminy, sole mineralne, woda) dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Rozpoznaje rodzaje zębów oraz określa ich znaczenie w mechanicznej obróbce pokarmu. Omawia proces trawienia i wchłaniania w poszczególnych odcinkach przewodu pokarmowego. Oblicza indeks masy ciała.	Planuje i przeprowadza doświadczenie badające rolę śliny w trawieniu skrobi. Planuje i przeprowadza doświadczenie wykrywające obecność wybranych składników pokarmowych w produktach spożywczych. Konstruuje skład jednego posiłku dla siebie z uwzględnieniem zasad zróżnicowanej diety. Ocenia wartość swojej diety z uwzględnieniem zasad prawidłowego odżywiania się. Wyjaśnia zależności między budową i działaniem narządów trawiennych. Opisuje działanie enzymów. Analizuje skutki niedoboru niektórych	Porównuje funkcje składników pokarmowych i ich pochodzenie oraz wyciąga wnioski. Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje zależność pomiędzy żywnością typu fast food a problemami zdrowotnymi. Konstruuje skład dobowej diety dla siebie z uwzględnieniem zasad zróżnicowanej diety. Porównuje zęby człowieka do zębów wybranych ssaków i wyciąga wnioski.

Bada tętno i ciśnienie krwi. Uzasadnia konieczność okresowego wykonywania badań kontrolnych krwi, pomiaru pulsu i ciśnienia tętniczego. Przedstawia znaczenie aktywności fizycznej dla właściwego funkcjonowania układu krążenia. Wymienia grupy krwi układu AB0 i Rh oraz przedstawia społeczne znaczenie krwiodawstwa. Wymienia zasady profilaktyki wybranych chorób.	Wymienia składniki krwi i ich rolę. Podaje przykłady chorób krwi (anemia, białaczka), układu krążenia (miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, zawał serca) oraz zasady profilaktyki. Analizuje wpływ aktywności fizycznej i prawidłowej diety dla właściwego funkcjonowania układu krwionośnego.	Rozpoznaje naczynia krwionośne i przedstawia jego funkcje.	Analizuje krążenie krwi w małym i dużym obiegu. Wyjaśnia związek pomiędzy budową naczyń krwionośnych a ich funkcją. Planuje i przeprowadza doświadczenie badające wpływ wysiłku fizycznego na zmianę tętna i ciśnienia tętniczego krwi.	Wykazuje związek pomiędzy budową wybranych składników krwi (erytrocyty, leukocyty) a ich funkcją. Wymienia różnice w budowie oraz funkcjonowaniu małego i dużego obiegu krwi. Planuje i przeprowadza eksperyment badający wpływ napojów typu cola na zmianę tętna i ciśnienia tętniczego krwi.

Wie, co to jest szczepionka i surowica oraz w jakim celu się je podaje. Uzasadnia konieczność stosowania obowiązkowych szczepień.	Określa alergię jako nadwrażliwość układu odpornościowego na określony czynnik. Określa, w jakich sytuacjach dochodzi do konfliktu serologicznego. Określa AIDS jako zaburzenie mechanizmów odporności. Przedstawia znaczenie przeszczepów oraz zgody na transplantację narządów.	Porównuje istotę działania szczepionki i surowicy. Rozpoznaje wybrane narządy układu odpornościowego oraz określa ich funkcje.	Przewiduje skutki konfliktu serologicznego. Rozróżnia odporność wrodzoną i nabytą oraz opisuje sposoby nabywania odporności: czynna, bierna, naturalna, sztuczna.	Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy trybem życia (odżywianie, aktywność fizyczna) a odpornością.

Analizuje wpływ palenia tytoniu (bierne, czynne) i zanieczyszczeń pyłowych powietrza na stan oraz funkcjonowanie układu oddechowego. Zna zasady profilaktyki wybranych chorób układu oddechowego.	Podaje przykłady chorób układu oddechowego (angina, gruźlica, rak płuc) oraz zasady ich profilaktyki.	Rozpoznaje elementy budowy układu oddechowego. Przedstawia mechanizm wentylacji płuc. Opisuje przebieg wymiany gazowej w tkankach i płucach.	Przedstawia związek budowy narządów układu oddechowego z funkcją. Planuje i przeprowadza doświadczenie wykrywające obecność dwutlenku węgla oraz pary wodnej w wydychanym powietrzu. Planuje i przeprowadza doświadczenie badające wpływ wysiłku fizycznego na zmiany częstości oddechu.	Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy chorobami układu oddechowego a trybem życia, np. paleniem tytoniu.

Podaje przykłady substancji, które są wydalane z organizmu człowieka (mocznik, dwutlenek węgla), oraz wymienia narządy biorące udział w ich wydalaniu. Zna zasady profilaktyki wybranych chorób układu moczowego.	Podaje przykłady chorób układu moczowego (zakażenie dróg moczowych, kamica nerkowa) oraz zasady ich profilaktyki.	Rozpoznaje elementy układu moczowego. Przedstawia istotę procesu wydalania.	Przedstawia związek budowy z funkcją narządów układu oddechowego.	Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy chorobami układu moczowego a trybem życia.
Przedstawia sposoby radzenia sobie ze stresem. Uzasadnia znaczenie snu w prawidłowym funkcjonowaniu układu nerwowego. Zna wpływ wybranych czynników na funkcjonowanie układu nerwowego.	Przedstawia negatywny wpływ na funkcjonowanie układu nerwowego niektórych substancji psychoaktywnych, alkoholu, narkotyków, środków dopingujących, dopalaczy i nikotyny (w tym e-papierosów) oraz nadużywania kofeiny i niektórych leków.	Opisuje łuk odruchowy. Rozpoznaje narządy układu nerwowego i określa ich funkcje. Porównuje rolę współczulnego i przywspółczulnego układu nerwowego.	Przedstawia związek budowy narządów układu nerwowego z pełnioną funkcją. Wymienia rodzaje odruchów.	Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy trybem życia a stresem. Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy samopoczuciem psychofizycznym człowieka a substancjami psychoaktywnymi.

Przedstawia sposoby korygowania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność, astygmatyzm). Określa wpływ hałasu na zdrowie człowieka. Przedstawia wpływ wybranych czynników na prawidłowe funkcjonowanie narządów równowagi, smaku i dotyku.	Przedstawia przyczyny powstawania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność, astygmatyzm). Dokonuje obserwacji wykazującej obecność tarczy nerwu wzrokowego.	Rozpoznaje elementy budowy oka i ucha. Wskazuje umiejscowienie receptorów równowagi, smaku, węchu i dotyku.	Przedstawia funkcje elementów oka i ucha w powstawaniu obrazu i dźwięku. Przedstawia rolę zmysłu równowagi, smaku, węchu i dotyku. Przeprowadza doświadczenie sprawdzające gęstość rozmieszczenia receptorów w skórze różnych części ciała.	Planuje i przeprowadza badania złudzeń wzroku. Planuje i przeprowadza badania wpływu różnych czynników na zmysł wzroku, słuchu, smaku, węchu i dotyku.
Wyjaśnia, dlaczego bez konsultacji z lekarzem nie należy przyjmować preparatów ani leków hormonalnych.	Wymienia gruczoły dokrewne (przysadka, tarczyca, trzustka, nadnercza, jądra i jajniki).	Wskazuje lokalizację gruczołów dokrewnych i wymienia hormony przez nie wydzielane (hormon wzrostu, tyroksyna, insulina, glukagon, adrenalina, testosteron, estrogeny i progesteron). Przedstawia rolę wybranych hormonów.	Przedstawia rolę hormonów. Przedstawia antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu.	Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy zdrowiem a prawidłowym funkcjonowaniem układu hormonalnego.

Wymienia etapy rozwoju przedurodzeniowego człowieka (zygota, zarodek, płód). Wyjaśnia wpływ różnych czynników na rozwój zarodka i płodu. Uzasadnia konieczność wykonywania badań kontrolnych jako sposobu wczesnego wykrywania raka piersi, raka szyjki macicy i raka prostaty. Przedstawia zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową.	Opisuje etapy cyklu miesiączkowego kobiety. Określa rolę gamet w procesie zapłodnienia. Przedstawia cechy fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka.	Rozpoznaje elementy budowy układu rozrodczego męskiego i żeńskiego oraz podaje ich funkcje.	Przedstawia związek budowy i funkcji wybranych narządów układu rozrodczego.	Wykorzystując dane medyczne i naukowe, wykazuje związek pomiędzy trybem życia a chorobami układu rozrodczego i przenoszonymi drogą płciową.

Analizuje informacje dołączane do leków oraz wyjaśnia, dlaczego bez wyraźnej potrzeby nie należy przyjmować leków ogólnodostępnych ani suplementów. Uzasadnia, że antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniem lekarza (dawka, godziny przyjmowania leku i długość kuracji).	Przedstawia zdrowie jako stan równowagi środowiska wewnętrznego organizmu oraz choroby jako zaburzenia homeostazy.	Analizuje współdziałanie układów narządów w termoregulacji.	Analizuje współdziałanie układów narządów w utrzymaniu niektórych parametrów środowiska wewnętrznego na określonym poziomie (poziomu glukozy we krwi, ilości wody w organizmie).	Ocenia rolę reklamy w podejmowaniu działań profilaktycznych służących zapobieganiu chorobom.

Ocena niedostateczna

Nie opanował wiadomości z podstawy programowej a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.

X. CHEMIA

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów z chemii.

1. **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

   2) ma wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,

   3) stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),

   4) formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,

   5) proponuje rozwiązania nietypowe,

   6) sprawnie posługuje się wzorami chemicznymi, nazywa i rozpoznaje związki chemiczne,

   7) sam poszukuje wiedzy z dziedziny chemii w różnych źródłach,

   8) samodzielnie szuka w literaturze naukowej i czasopismach chemicznych informacji na temat historii i rozwoju chemii, a także na temat substancji i ich przemian,

   9) prezentuje wiedzę zdobytą w samodzielny sposób w formie wystąpienia lub referatu,

   10) bierze udział w zajęciach lekcyjnych bardzo czynnie i aktywnie.

2. **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

   1) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,

   2) stosuje zdobytą wiedze do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,

   3) wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków chemicznych, tablic chemicznych, encyklopedii, Internetu,

4) rozumie i poprawnie stosuje poznane na lekcjach terminy chemiczne,
5) posługuje się ze zrozumieniem zdobytymi na lekcjach wiadomościami,
6) posługuje się prostymi wzorami związków chemicznych, nazywa związki chemiczne,
7) zapisuje i wyjaśnia równania prostych reakcji chemicznych oraz wykonuje proste zadania obliczeniowe,
8) bierze czynny udział w lekcjach i dyskusjach na lekcji,
9) posiada zeszyt przedmiotowy starannie i systematycznie prowadzony.

3. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
1) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
2) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
3) poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji – podręcznik, Internet,
4) rozumie niektóre terminy chemiczne i w miarę sprawnie się nimi posługuje,
5) zna wzory kilku substancji chemicznych, rozpoznaje kilka substancji po wzorze chemicznym,
6) pisze proste równania reakcji chemicznych z pomocą nauczyciela i dokonuje prostych obliczeń,
7) korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,
8) posiada zeszyt przedmiotowy starannie prowadzony,
9) bierze czynny udział w zajęciach.

4. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
    1) opanował w zakresie podstawowym te wiadomości umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
    2) z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
    3) z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy takich jak układ okresowy pierwiastków chemicznych,
    4) wykonuje zadania problemowe o niewielkim stopniu trudności,
    5) prowadzi zeszyt przedmiotowy.
5. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
    1) ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
    2) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne o bardzo niewielkim stopniu trudności,
    3) prowadzi zeszyt przedmiotowy w miarę swoich możliwości.
6. **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
    1) ma ewidentne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, uniemożliwiające dalsze kształcenie,
    2) nie rozwiązuje nawet z pomocą nauczyciela prostych zadań teoretycznych o niewielkim stopniu trudności,
    3) nie pracuje na lekcji i nie jest zainteresowany tokiem lekcji,
    4) nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

XI. FIZYKA

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU FIZYKA W KLASIE VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach:

1) wiedza i jej stosowanie w praktyce,
2) kształcone umiejętności,
3) aktywność i zaangażowanie w praktyce.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1) prace pisemne (sprawdziany , kartkówki , prace domowe),
2) praca i aktywność na lekcji ,
3) aktywność poza lekcyjna np. osiągnięcia w konkursach.

Oceny są jawne dla uczniów i rodziców. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym obowiązuje następująca skala ocen:

1) celujący 6,
2) bardzo dobry 5,
3) dobry 4,
4) dostateczny 3,

5) dopuszczający 2,

6) niedostateczny 1.

W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie.

1. OCENA NIEDOSTATECZNA:

1) nie opanował wiadomości i umiejętności występujących w większości w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz celującą jeżeli opanował zagadnienia z poprzednich wymagań np.: dopuszczające + dostateczne= ocena dostateczna.

I - PIERWSZE SPOTKANIE Z FIZYKĄ

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. określa czym zajmuje się fizyka
2. rozróżnia pojęcie ciało fizyczne i substancja.

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. podaje przykłady ciała fizycznego i substancji,
2. przelicza jednostki czasu godzina na minuty, minuta na sekundy

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. podaje przykłady powiązań fizyki z życiem codziennym, techniką, medycyną i innymi dziedzinami wiedzy,

2. rozróżnia pojęcia: obserwacja, pomiar, doświadczenie
3. wybiera właściwe przyrządy pomiarowe (np. do pomiaru długości, czasu)

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. wyjaśnia, co to są wielkości fizyczne i na czym polegają pomiary wielkości fizycznych; rozróżnia pojęcia wielkość fizyczna i jednostka danej wielkości,
2. wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe,
3. przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń,
4. wymienia i rozróżnia rodzaje oddziaływań (elektrostatyczne, grawitacyjne, magnetyczne, mechaniczne) oraz podaje przykłady oddziaływań.

II - WŁAŚCIWOŚCI I BUDOWA MATERII

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. podaje przykłady zjawisk świadczące o cząsteczkowej budowie materii,
2. rozróżnia trzy stany skupienia substancji; podaje przykłady ciał stałych, cieczy, gazów.

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. posługuje się pojęciem napięcia powierzchniowego,
2. rozróżnia substancje kruche, sprężyste i plastyczne; podaje przykłady ciał plastycznych, sprężystych, kruchych,

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. określa wpływ detergentu na napięcie powierzchniowe wody,
2. posługuje się pojęciem masy oraz jej jednostkami, podaje jej jednostkę w układzie SI,

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. wymienia czynniki zmniejszające napięcie powierzchniowe wody i wskazuje sposoby ich wykorzystywania w codziennym życiu człowieka,
2. określa pojęcie gęstości; podaje związek gęstości z masą i objętością oraz jednostkę gęstości w układzie SI,
3. wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe,
4. mierzy: długość, masę, objętość cieczy; wyznacza objętość dowolnego ciała za pomocą cylindra miarowego.

III - HYDROSTATYKA I AEROSTATYKA

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. rozpoznaje i nazywa siły ciężkości i nacisku, podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych (w otaczającej rzeczywistości); wskazuje przykłady z życia codziennego obrazujące działanie siły nacisku,

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. rozróżnia parcie i ciśnienie
2. wskazuje przykłady występowania siły wyporu w otaczającej rzeczywistości i życiu codziennym.

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. podaje przykłady zastosowania prawa Pascala,
2. wskazuje przykłady występowania siły wyporu w otaczającej rzeczywistości i życiu codziennym,

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. zna doświadczenia:

    1) badanie zależności ciśnienia od pola powierzchni,
    2) badanie zależności ciśnienia hydrostatycznego od wysokości słupa cieczy,
    3) badanie przenoszenia w cieczy działającej na nią siły zewnętrznej,
    4) badanie warunków pływania ciał.

IV - KINEMATYKA

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. wskazuje przykłady ciał będących w ruchu w otaczającej rzeczywistości,
2. wyróżnia pojęcia toru i drogi i wykorzystuje je do opisu ruchu; podaje jednostkę drogi w układzie SI; przelicza jednostki drogi ,

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. wyjaśnia, na czym polega względność ruchu; podaje przykłady układów odniesienia,
2. odróżnia ruch prostoliniowy od ruchu krzywoliniowego; podaje przykłady ruchów: prostoliniowego i krzywoliniowego,

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu prostoliniowego; opisuje ruch jednostajny prostoliniowy; podaje jednostkę prędkości w układzie SI
2. nazywa ruchem jednostajnym ruch, w którym droga przebyta w jednostkowych przedziałach czasu jest stała; podaje przykłady ruchu jednostajnego w otaczającej rzeczywistości,

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. odczytuje prędkość i przebytą odległość z wykresów zależności drogi i prędkości od czasu,
2. rozróżnia pojęcia: prędkość chwilowa i prędkość średnia.

V - DYNAMIKA

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. posługuje się symbolem siły; stosuje pojęcie siły jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot wektora siły,

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. wyjaśnia pojęcie siły wypadkowej; opisuje i rysuje siły, które się równoważą,
2. rozpoznaje i nazywa siły działające na spadające ciała (siły ciężkości i oporów ruchu).

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. rozróżnia tarcie statyczne i kinetyczne,
2. podaje treść pierwszej zasady dynamiki Newtona

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. podaje treść drugiej zasady dynamiki Newtona; definiuje jednostkę siły w układzie SI (1 N) i posługuje się jednostką siły,
2. podaje treść trzeciej zasady dynamiki Newtona,
3. wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe.

VI - PRACA I MOC

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. posługuje się pojęciem energii,
2. podaje przykłady różnych form energii,

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. odróżnia pracę w sensie fizycznym od pracy w języku potocznym; wskazuje przykłady wykonania pracy mechanicznej w otaczającej rzeczywistości,

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. podaje i opisuje wzór na obliczanie mocy (iloraz pracy i czasu, w którym praca została wykonana),
2. rozróżnia pojęcia: praca i energia; wyjaśnia co rozumiemy przez pojęcie energii oraz kiedy ciało zyskuje energię, a kiedy ją traci; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości.

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. posługuje się pojęciem energii potencjalnej grawitacji (ciężkości) i potencjalnej,
2. posługuje się pojęciami siły ciężkości i siły sprężystości,
3. posługuje się pojęciem energii kinetycznej; wskazuje przykłady ciał posiadających energię kinetyczną w otaczającej rzeczywistości.

VII - TERMODYNAMIKA

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1. posługuje się pojęciem energii kinetycznej,
2. opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii,
3. posługuje się pojęciem temperatury

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

1. rozróżnia materiały o różnym przewodnictwie; wskazuje przykłady w otaczającej rzeczywistości,
2. wymienia sposoby przekazywania energii w postaci ciepła; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistośc,

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

1. rozróżnia i nazywa zmiany stanów skupienia: topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimację, resublimację oraz wskazuje przykłady tych zjawisk w otaczającej rzeczywistości,
2. doświadczalnie demonstruje zjawisko topnienia.

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

1. potrafi omówić doświadczenia:
    1) obserwacja zmian temperatury ciał w wyniku wykonania nad nimi pracy lub ogrzania,
    2) badanie zjawiska przewodnictwa cieplnego,
    3) obserwacja zjawiska konwekcji,

4) obserwacja zmian stanu skupienia wody,

5) obserwacja topnienia substancji, korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad, bezpieczeństwa.

XII. MATEMATYKA

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU MATEMATYKA W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach:

1) wiedza i jej stosowanie w praktyce ,
2) kształcone umiejętności
3) aktywność i zaangażowanie w praktyce.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1) prace pisemne (sprawdziany , kartkówki , prace domowe),
2) praca i aktywność na lekcji,
3) aktywność poza lekcyjna np. osiągnięcia w konkursach.

Oceny są jawne dla uczniów i rodziców. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym obowiązuje następująca skala ocen:

1) celujący 6,
2) bardzo dobry 5,
3) dobry 4,
4) dostateczny 3,

5) dopuszczający 2,

6) niedostateczny 1.

W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie.

OCENA NIEDOSTATECZNA -nie opanował wiadomości i umiejętności występujących w większości w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz celującą jeżeli opanował zagadnienia z poprzednich wymagań np.: dopuszczające + dostateczne= ocena dostateczna.

KLASA IV

Dział I – Liczby naturalne – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki)
2.	odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi
3.	zapisuje cyframi liczby podane słowami
4.	dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiątkowego
5.	odejmuje liczby w zakresie 20 bez przekraczania progu dziesiątkowego

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli osiągnął wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

1.	zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej
2.	odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi
3.	zapisuje cyframi liczby podane słowami,
4.	dodaje i odejmuje liczby w zakresie 50 bez przekroczenia progu dziesiątkowego
5.	mnoży liczby jednocyfrowe
6.	oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik
7.	dzieli liczby dwucyfrowe przez liczby jednocyfrowe (w zakresie 20)

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiątkowego
2.	mnoży w pamięci w zakresie 100
3.	zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach
4.	wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia)
2.	dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100)
3.	wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100)
4.	Rozwiązuje zadania tekstowe

Dział II – Liczby naturalne – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	zamienia jednostki czasu (godziny na minuty)
2.	Zapisuje godziny przedstawione na zegarze
3.	zna cyfry rzymskie (I, V, X)
4.	podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	oblicza upływ czasu, np. od 12.30 do 12.48
2.	zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 12) zapisane cyframi arabskimi
3.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych

6.	podaje przykłady liczb podzielnych przez 10,

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe
2.	zapisuje cyframi rzymskimi liczby do 39 zapisane cyframi arabskimi
3.	zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich
4.	przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia
5.	podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	oblicza wartość wielodziałaniowego wyrażenia arytmetycznego
2.	stosuje cechy podzielności przy wyszukiwaniu liczb spełniających dany warunek
3.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczb zakończonych zerami

Dział III – Działania pisemne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych
2.	mnoży pisemnie liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową do 50

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	mnoży pisemnie liczby dwucyfrowe przez jednocyfrowe
2.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
3.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby dwucyfrowej przez liczbę jednocyfrową
4.	sprawdza poprawność wykonanych działań

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe przez jednocyfrowe
2.	mnoży pisemnie liczby zakończone zerami
3.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania sposobem pisemnym
2.	dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe
3.	korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica

Dział IV – Figury geometryczne – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą
2.	wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej
3.	rysuje odcinek o podanej długości
4.	rozróżnia wśród czworokątów prostokąty i kwadraty

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe
2.	rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką
3.	rysuje kwadraty o podanych wymiarach
4.	rysuje przekątne prostokątów

5.	wymienia różne jednostki długości
6.	oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką
7.	wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danej prostej
2.	wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy
3.	wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii
4.	rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnic

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielokątów, koła i okręgu
2.	podaje liczbę przekątnych w wielokącie
3.	zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry
4.	rysuje osie symetrii figury
5.	oblicza długość boku prostokąta przy danym obwodzie i drugim boku

Dział V – Ułamki zwykłe

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową
2.	odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach
2.	przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu
3.	zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę
2.	dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności
3.	zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
4.	zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	dodaje ułamki zwykłe do całości
2.	odejmuje ułamki zwykłe od całości
3.	dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach
4.	porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach
5.	rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzanie i skracanie ułamków zwykłych

Dział VI – Ułamki dziesiętne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny
2.	porównuje ułamki dziesiętne

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki
2.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki
3.	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer)

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą,** jeśli:

1.	porównuje ułamki dziesiętne
2.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
3.	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer)
4.	zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki
5.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamkówdziesiętnych
6.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne
2.	porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów
3.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
4.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000
5.	zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych

Dział VII – Figury geometryczne – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli
2.	wymienia podstawowe jednostki pola

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych
2.	wymienia podstawowe jednostki objętości

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką
2.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta
3.	opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki
2.	mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym

KLASA VII

Wymagania programowe

ROZDZIAŁ I – LICZBY

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą,** jeśli:

1	rozpoznaje cyfry używane do zapisu liczb w systemie rzymskim w zakresie do 3000
2	odczytuje liczby naturalne dodatnie zapisane w systemie rzymskim w zakresie do 3000

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	zapisuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim w zakresie do 3000
2.	odczytuje ułamki zwykłe i dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły i ułamek zwykły na ułamek dziesiętny
2.	zamienia ułamek zwykły o mianowniku 10, 100 itd. na ułamek dziesiętny dowolną metodą
3.	zaokrągla ułamki dziesiętne

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą,** jeśli:

1	odczytuje liczby wymierne zaznaczone na osi liczbowej
2	rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone
3	dodaje i odejmuje liczby dodatnie
4	dodaje i odejmuje liczby ujemne

ROZDZIAŁ II – PROCENTY

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

1	zamienia ułamek na procent
2	zamienia procent na ułamek

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną** , jeśli:

1.	przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości
2.	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** , jeśli:

1.	oblicza ułamek danej liczby całkowitej

2.	oblicza procent danej liczby w prostej sytuacji zadaniowej
3.	interpretuje 100%, 50%, 25%, 10%, 1% danej wielkości jako całość, połowę, jedną czwartą, jedną dziesiątą, jedną setną część danej wielkości liczbowej

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	oblicza liczbę, gdy dany jest jej procent
2.	zwiększa i zmniejsza liczbę o dany procent
3.	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczeń procentowych w kontekście praktycznym

ROZDZIAŁ III – POTĘGI I PIERWIASTKI

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	oblicza kwadraty liczb naturalnych
2.	określa znak potęgi

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną,** jeśli:

1.	oblicza sześciany liczb naturalnych
2.	używa nazw dla liczb wielkich

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	zapisuje liczbę w postaci potęgi
2.	włącza liczbę pod pierwiastek
3.	wyłącza czynnik przed pierwiastek

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych
2.	wyłącza liczbę przed znak pierwiastka
3.	wyłącza czynnik przed znak pierwiastka
4.	włącza liczbę pod znak pierwiastka
5.	oblicza pierwiastek z iloczynu i ilorazu
6.	dodaje proste wyrażenia zawierające pierwiastki

ROZDZIAŁ IV – WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1	rozpoznaje wyrażenie algebraiczne
2	dodaje proste sumy algebraiczne

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	podaje współczynniki liczbowe jednomianów
2.	porządkuje jednomiany
3.	wypisuje wyrazy sumy algebraicznej

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	oblicza wartość liczbową prostego wyrażenia algebraicznego
2.	wskazuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
3.	redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	zapisuje słowami proste wyrażenia algebraiczne2.
2.11. 2017	nazywa proste wyrażenia algebraiczne
3.	oblicza wartość liczbową bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego

ROZDZIAŁ V – RÓWNANIA

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą,** jeśli:

1.	odgaduje rozwiązanie prostego równania

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	sprawdza liczbę rozwiązań równania
2.	sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą,** jeśli:

1.	analizuje treść zadania i oznacza niewiadomą

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą, przekształcając je równoważnie

ROZDZIAŁ VI – TRÓJKĄTY PROSTOKĄTNE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	rozpoznaje twierdzenie Pitagorasa

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną,** jeśli:

1.	oblicza długość jednego z boków trójkąta prostokątnego, mając dane długości dwóch pozostałych boków

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą,** jeśli:

1.	stosuje w prostych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów

2.	stosuje wzory na pole trójkąta, prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	stosuje poznane wzory do rozwiązywania prostych zadań tekstowych
2.	oblicza długość przekątnej kwadratu, mając dane długość boku kwadratu lub jego obwód
3.	stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania prostych zadań dotyczących czworokątów

ROZDZIAŁ VII – UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odtwarza figury narysowane na kartce w kratkę

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	rysuje proste równoległe w różnych położeniach na kartce w kratkę
2.	rysuje w różnych położeniach proste prostopadłe

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	dokonuje podziału wielokątów na mniejsze wielokąty, aby obliczyć ich pole
2.	rysuje prostokątny układ współrzędnych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych w układzie współrzędnych
2.	zaznacza punkty w układzie współrzędnych
3.	rozpoznaje w układzie współrzędnych równe odcinki

XIII. INFORMATYKA

KRYTERIA OCEN Z INFORMATYKI

1. **Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:**
    1) z dużym zaangażowaniem podejmuje działania realizowane na zajęciach,
    2) poszukuje twórczych rozwiązań, trafnie określa cel podejmowanych działań, z pasją realizuje swoje pomysły, testuje rozwiązania i w razie potrzeby je poprawia,
    3) zawsze pracuje samodzielnie i pomaga innym,
    4) bierze udział w konkursach i olimpiadach (jeśli jest taka możliwość)
    5) chętnie podejmuje się wykonania prac dodatkowych i wykonuje je z należytą starannością,
    6) świadomie i odpowiedzialnie współpracuje z innymi podczas realizacji różnych projektów oraz chętnie reprezentuje swoją grupę podczas prezentacji efektów pracy,
    7) rozumie i wyjaśnia innym treści realizowane podczas zajęć,
    8) wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w różnych, przede wszystkim w nowych sytuacjach,
    9) świadomie przestrzega prawa autorskiego i postępuje etycznie z informacjami oraz wyjaśnia innym wagę tych zagadnień,
    10) zawsze przestrzega zasad BHP, dba o sprzęt w pracowni komputerowej oraz wyjaśnia znaczenie tych kwestii.

2. **Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:**
    1) chętnie podejmuje działania realizowane na zajęciach,
    2) poszukuje rozwiązań, określa cel podejmowanych działań, realizuje swoje pomysły, testuje i w razie potrzeby je poprawia,
    3) pracuje samodzielnie,
    4) czasem podejmuje się wykonania prac dodatkowych,

5) odpowiedzialnie współpracuje z innymi podczas realizacji różnych projektów, czasem reprezentując swoją grupę podczas prezentacji efektów pracy,
6) rozumie treści realizowane podczas zajęć,
7) potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w znanych, a czasami w nowych sytuacjach,
8) świadomie przestrzega prawa autorskiego i postępuje etycznie z informacjami,
9) zawsze przestrzega zasad BHP i dba o sprzęt w pracowni komputerowej.

3. **Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:**
1) podejmuje działania realizowane na zajęciach,
2) poszukuje rozwiązań, realizuje swoje pomysły oraz je testuje i w razie potrzeby poprawia,
3) przeważnie pracuje samodzielnie, ale czasem potrzebuje pomocy nauczyciela,
4) współpracuje z innymi podczas realizacji różnych projektów oraz uczestniczy w przygotowaniu treści do prezentacji efektów pracy grupy, rozumie treści realizowane podczas zajęć,
5) potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w znanych sytuacjach, przestrzega prawa autorskiego i postępuje etycznie z informacjami,
6) przestrzega zasad BHP i dba o sprzęt w pracowni komputerowej.

4. **Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:**
1) podejmuje działania realizowane na zajęciach, ale potrzebuje zachęty ze strony nauczyciela,
2) we współpracy z innymi poszukuje rozwiązań, realizuje swoje pomysły oraz po wskazaniu usterek dokonuje poprawek,
3) stara się pracować samodzielnie, ale często potrzebuje pomocy nauczyciela,
4) współpracuje z innymi podczas realizacji różnych projektów oraz z niewielkim zaangażowaniem uczestniczy w przygotowaniu treści do prezentacji efektów pracy grupy,
5) rozumie treści realizowane podczas zajęć, czasem wymaga pomocy w ich zrozumieniu,

6) wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w znanych sytuacjach, niekiedy korzysta z pomocy innych,
7) przestrzega prawa autorskiego po zwróceniu uwagi na ważne kwestie z nim związane, przestrzega zasad BHP.

5. **Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:**
1) niechętnie podejmuje działania realizowane na zajęciach pomimo zachęty ze strony nauczyciela,
2) we współpracy z innymi poszukuje rozwiązań i tylko z pomocą realizuje swoje pomysły,
3) niechętnie pracuje samodzielnie, często potrzebuje pomocy nauczyciela,
4) przyjmuje bierną postawę podczas realizacji różnych projektów oraz z niewielkim zaangażowaniem uczestniczy w przygotowaniu treści do prezentacji efektów pracy grupy,
5) wymaga dodatkowych instrukcji i pomocy nauczyciela podczas realizowania różnych zagadnień,
6) stara się wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności w znanych sytuacjach, ale potrzebuje pomocy nauczyciela,
7) przestrzega prawa autorskiego najczęściej po zwróceniu uwagi na ważne kwestie z nim związane,
8) stara się przestrzegać zasady BHP.

6. **Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:**
1) przyjmuje bierną postawę podczas zajęć pomimo zachęty ze strony nauczyciela,
2) nie wyraża chęci współpracy z innymi w celu poszukiwania rozwiązań i nawet z pomocą nie przedstawia i nie realizuje swoich pomysłów,
3) wykazuje brak samodzielności w działaniu pomimo pomocy nauczyciela,
4) przyjmuje bierną postawę podczas realizacji różnych projektów i nawet z pomocą nie uczestniczy w przygotowaniu treści do prezentacji efektów pracy grupy,
5) nie podejmuje działań nawet po dodatkowych instrukcjach nauczyciela,
6) ma trudności z wykorzystaniem zdobytej wiedzy i umiejętności w znanych sytuacjach pomimo pomocy nauczyciela,
7) nie przestrzega prawa autorskiego nawet po zwróceniu uwagi na ważne kwestie z nim związane, nie przestrzega zasad BHP

Ocenianie opiera się na, określonych w programie nauczania, wymaganiach edukacyjnych, sprecyzowanych jako przewidywane osiągnięcia ucznia. Odnoszą się one do poszczególnych klas i działów tematycznych zaplanowanych do realizacji.

Klasa 4

1. Posługiwanie się komputerem i urządzeniami cyfrowymi.
2. Rozrywka i praca na komputerze, czyli zastosowanie techniki cyfrowej.
3. Maluję, piszę, prezentuję – prace projektowe.
4. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera.

Klasa 5

1. Rozwiązywanie problemów. W świecie programowania.
2. Możliwości komputerów i sieci – zastosowania techniki cyfrowej.
3. Maluję, piszę, prezentuję – prace projektowe.

Klasa 6

1. Rozwiązywanie problemów. W świecie programowania.
2. Możliwości komputerów i sieci – zastosowania techniki cyfrowej.
3. Maluję, piszę, prezentuję – prace projektowe.

Klasa 7

1. Rozwiązywanie problemów i programowanie algorytmów.
2. Możliwości komputerów i sieci – zastosowania techniki cyfrowej.
3. Planujemy, tworzymy i prezentujemy – prace projektowe.

Klasa 8

1. Rozwiązywanie problemów i programowanie algorytmów.
2. Możliwości komputerów i sieci – zastosowania techniki cyfrowej.
3. Planujemy, tworzymy i prezentujemy – prace projektowe.

Podczas oceniania uczniów należy brać pod uwagę ich możliwości i wysiłek wkładany w realizację działań podejmowanych na zajęciach,

XIV. TECHNIKA

Metody oceniania osiągnięć ucznia z przedmiotu technika i zajęcia techniczne

Założenia ogólne oceniania:

1) obowiązuje ogólnie przyjęta skala ocen z plusami „+” i minusami „–”,
2) wymagania edukacyjne z przedmiotu technika są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

Obszary oceniane na lekcjach techniki:

1) aktywność na lekcjach,
2) prace wytwórcze wykonywane na lekcjach,
3) zadania dodatkowe,
4) odpowiedzi ustne, testy,
5) zadania domowe,
6) przygotowanie uczniów do zajęć,
7) udział w realizacji projektu.

Zasady oceniania:

1) na lekcjach techniki oceniane są wyżej wymienione obszary;
2) ocena zależy od poziomu wymagań na dany stopień, sposobu rozwiązania, prezentacji rozwiązania, estetyki, systematyczności (wywiązanie się w terminie);
3) uczeń ma obowiązek systematycznego i estetycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego, który również podlega ocenie;
4) po długiej usprawiedliwionej nieobecności uczeń może być nieprzygotowany do lekcji;
5) za zgłoszony przed lekcją brak zeszytu lub materiałów uczeń otrzymuje „–”;

Przy realizacji zadań oceniane będą:

1) przedstawianie rozwiązań problemów w postaci planu działania,
2) umiejętność zarządzania informacją,
3) umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji,
4) przestrzeganie prawa i zasad współżycia,
5) umiejętność współpracy w grupie i dyscyplina pracy.

Każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach, wykonując i przygotowując referat na temat określony przez nauczyciela lub tworząc własny projekt pracy (po uzgodnieniu z nauczycielem).

W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni:

1) wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
2) możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
3) konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez innych uczniów w formie pisemnej,
4) branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
5) możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
6) podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
7) obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
8) 1 możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej

Aktywność na lekcjach oraz jej brak zostaną ocenione następująco:

1. Uczeń otrzymuje „+” z aktywności na lekcji za:
    1) gotowość do wykonywania ćwiczeń i zadań zaleconych do wykonania w trakcie zajęć,
    2) podejmowanie merytorycznej dyskusji,

3) dodatkowe przygotowanie materiałów do lekcji,
4) wykazanie się szczególnymi wiadomościami lub umiejętnościami,
5) pomoc kolegom w przyswajaniu wiedzy i umiejętności technicznych.

2. Uczeń otrzymuje „–” za brak aktywności na lekcji, gdy:
   1) zajmuje się na lekcji czynnościami nie związanymi z realizowanym tematem,
   2) niszczy prace kolegów,
   3) nie przestrzega regulaminu pracowni.
3. Sposób przeliczenia „+” i „–” na oceny:
   1) „bdb” za +, +, +, +,
   2) „db” za +, +, +, –,
   3) „dst” za +, +, –, –,
   4) „dps” za +, –, –, –,
   5) „ndst” za –, –, –, –.

Przy ustalaniu oceny z zajęć technicznych w stosunku do uczniów z upośledzeniem lekkim będą brane pod uwagę: wysiłek i zaangażowanie ucznia wynikające z wywiązywania się z obowiązków, które na niego nakłada program nauczania, jak również jego indywidualne predyspozycje do pracy na tym przedmiocie.

Przewidywane osiągnięcia uczniów na poszczególne oceny.

1. **Ocenę celującą uczeń otrzymuje, gdy:**
   1) osiąga sukcesy w konkursach,
   2) systematycznie korzysta z wielu źródeł informacji,
   3) twórczo rozwija własne uzdolnienia,
   4) śledzi najnowsze osiągnięcia nauki i techniki,

5) swoje uzdolnienia racjonalnie wykorzystuje na zajęciach,
6) właściwie posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu.

2. **Ocenę bardzo dobrą uczeń otrzymuje, gdy:**
   1) opanował duży zakres wiedzy określonej w programie nauczania,
   2) prezentuje wzorowe cechy i postawy podczas zajęć,
   3) potrafi współdziałać w grupie podczas realizacji zadań zespołowych,
   4) bardzo chętnie i często prezentuje swoje zainteresowania techniczne,
   5) jest świadomy zasad bhp podczas pracy,
   6) poprawnie rozpoznaje materiały, określa ich cechy,
   7) sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami,
   8) systematycznie korzysta z różnych źródeł informacji,
   9) właściwie posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu,
   10) bierze udział w konkursach przedmiotowych.
3. **Ocenę dobrą uczeń otrzymuje, gdy:**
   1) nie opanował w pełni zakresu wiedzy określonej w programie nauczania,
   2) wykorzystuje czas zaplanowany przez nauczyciela,
   3) sporadycznie prezentuje swoje zainteresowania techniczne,
   4) zna i stosuje zasady bhp,
   5) poprawnie rozpoznaje materiały, określa ich cechy,
   6) poprawnie posługuje się narzędziami i przyborami,
   7) właściwie posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu,
   8) czasami korzysta z różnych źródeł informacji,

9) systematycznie i poprawnie prowadzi dokumentację.

4. **Ocenę dostateczną uczeń otrzymuje, gdy:**
   1) opanował minimum zakresu wiedzy określonej w programie nauczania,
   2) rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
   3) poprawnie posługuje się przyrządami i narzędziami,
   4) poprawnie rozpoznaje materiały, określa ich podstawowe cechy,
   5) stosuje zasady organizacji i bezpieczeństwa pracy,
   6) mało efektywnie wykorzystuje czas pracy,
   7) rzadko korzysta z różnych źródeł informacji,
   8) systematycznie prowadzi dokumentacje, jednak nie zawsze poprawnie.
5. **Ocenę dopuszczającą uczeń otrzymuje, gdy:**
   1) ma braki w opanowaniu minimum wiedzy określonej w programie nauczania,
   2) posługuje się prostymi przyrządami i narzędziami,
   3) w nieznacznym stopniu potrafi posługiwać się urządzeniami z najbliższego otoczenia,
   4) posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu,
   5) wykazuje trudności w organizowaniu pracy, wymaga kierowania,
   6) nie korzysta z żadnych źródeł informacji,
   7) prowadzi dokumentację niesystematycznie i niestarannie.
6. **Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje, gdy:**
   1) nie opanował minimum wiedzy określonej w programie nauczania,
   2) nieumiejętnie używa prostych narzędzi i przyborów,
   3) posługuje się niektórymi urządzeniami w najbliższym otoczeniu,

4) nie potrafi organizować pracy,,
5) jest niesamodzielny,
6) nie korzysta z żadnych źródeł informacji,
7) nie prowadzi dokumentacji.

XV. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kryteria oceniania z wychowania fizycznego

Kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia:

1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne,
2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć,
3) umiejętności ruchowe,
4) wiadomości.

Ocena musi uwzględniać indywidualne predyspozycje i możliwości psychofizyczne.

<u>Ocena celująca</u> – 6

Uczeń:

1) jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy,
2) nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów,
3) używa właściwych sformułowań w kontaktach z kolegami i nauczycielami,
4) reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
5) w sposób bardzo dobry wykonuje ćwiczenia w czasie lekcji,
6) prowadzi samodzielnie rozgrzewkę, współorganizuje zabawy i gry zespołowe,
7) stosuje zasady bezpieczeństwa,
8) wykonuje ćwiczenia zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

9) potrafi wykonać ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,

10) stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych,

11) stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych i zespołowych objętych programem,

12) posiada dużą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

13) wykazuje się dużym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą.

Ocena bardzo dobra - 5

Uczeń:

1) jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów,

2) nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów,

3) używa właściwych sformułowań w kontaktach z kolegami i nauczycielami,

4) reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,

5) w sposób bardzo dobry wykonuje ćwiczenia w czasie lekcji,

6) prowadzi rozgrzewkę, współorganizuje zabawy i gry zespołowe w sposób poprawny,

7) stosuje zasady bezpieczeństwa,

8) wykonuje ćwiczenia zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

9) potrafi wykonać ćwiczenia o dużym stopniu trudności,

10) stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, w trakcie zajęć,

11) stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych i zespołowych objętych programem,

12) posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

13) wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą

Ocena dobra - 4

Uczeń:

1) jest przygotowany do lekcji, posiada strój, ale zdarza mu się nie brać udziału w zajęciach z różnych powodów,
2) nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów,
3) nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w stosunku do kolegów i nauczycieli,
4) bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
5) w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
6) prowadzi rozgrzewkę, współorganizuje zabawy i gry zespołowe z pomocą nauczyciela,
7) nie zawsze stosuje zasady bezpieczeństwa,
8) wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
9) potrafi wykonać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności,

10) nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry szkolnej lub właściwej,
11) stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych i zespołowych objęte programem,
12) posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
13) wykazuje dobry zakres wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą.

Ocena dostateczna - 3

Uczeń:

1) jest przygotowany do lekcji, posiada strój, ale często nie bierze udziału w zajęciach z różnych powodów,
2) często nie ćwiczy z błahych powodów,
3) często używa nieodpowiednich sformułowań w stosunku do kolegów i nauczycieli,
4) nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
5) w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
6) nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki, zorganizować zabaw i gier sportowych,
7) często nie stosuje zasad bezpieczeństwa,
8) wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
9) potrafi wykonać ćwiczenia o niskim stopniu trudności,
10) nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry szkolnej lub właściwej,

11) stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych i zespołowych objęte programem,

12) posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

13) wykazuje przeciętną wiedzę na temat bieżących wydarzeń sportowych

Ocena dopuszczająca - 2

Uczeń:

1) bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,
2) często nie ćwiczy z błahych powodów,
3) bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w stosunku do kolegów i nauczycieli,
4) nie bierze działu w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
5) w sposób nieprawidłowy wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
6) nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki, zorganizować zabaw i gier sportowych,
7) bardzo często nie stosuje zasad bezpieczeństwa, a jego zachowanie może zagrażać zdrowiu współćwiczących,
8) wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
9) potrafi wykonać ćwiczenie o niskim poziomie trudności,
10) nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry szkolnej lub właściwej,
11) stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych i zespołowych objęte programem nauczania,

12) posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

13) posiada niewielką wiedzę na temat wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i w kraju.

Ocena niedostateczna - 1

Uczeń:

1) prawie zawsze jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,
2) bardzo często nie ćwiczy z błahych powodów,
3) zachowuje się wulgarnie w stosunku do kolegów i nauczycieli,
4) nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
5) w sposób nieprawidłowy wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
6) nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki, zorganizować zabaw i gier sportowych,
7) rażąco narusza zasady bezpieczeństwa, stwarzając niebezpieczeństwo i zagrożenie dla siebie i innych,
8) wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
9) nie potrafi wykonać ćwiczeń o niskim poziomie trudności,
10) nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry szkolnej lub właściwej,
11) stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych i zespołowych objęte programem nauczania,
12) posiada niedostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
13) posiada niedostateczną wiedzę na temat wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i w kraju.

XVI. EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Kryteria oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia - kl. VIII

Ocena	Zakres wiadomości
Celująca	Uczeń bierze wzorowy udział w zajęciach, prowadzi celująco zeszyt przedmiotowy. Posiada wiadomości wykraczające poza z zakres materiału przedmiotu dotyczące: 1) bezpieczeństwa Państwa, 2) przygotowania do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń, 3) pierwszej pomocy przedmedycznej, 4) edukacji zdrowotnej : zdrowia w wymiarze indywidualnym, zachowania prozdrowotnego.
Bardzo dobra	Uczeń bierze wyróżniający udział w zajęciach, prowadzi starannie zeszyt przedmiotowy. Posiada bardzo dobre wiadomości z zakresu przedmiotu dotyczące: 1) bezpieczeństwa Państwa, 2) przygotowania do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń, 3) pierwszej pomocy przedmedycznej, 4) edukacji zdrowotnej : zdrowia w wymiarze indywidualnym, zachowania prozdrowotnego.
Dobra	Uczeń bierze aktywny udział w zajęciach, prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy. Posiada rozszerzone wiadomości z zakresu przedmiotu dotyczące : 1) bezpieczeństwa Państwa, 2) przygotowania do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń, 3) pierwszej pomocy przedmedycznej, 4) edukacji zdrowotnej : zdrowia w wymiarze indywidualnym, zachowania prozdrowotnego.
Dostateczna	Uczeń bierze udział w zajęciach, prowadzi zeszyt przedmiotowy. Posiada podstawowe wiadomości z zakresu: 1) bezpieczeństwa Państwa, 2) przygotowania do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń, 3) pierwszej pomocy przedmedycznej, 4) edukacji zdrowotnej : zdrowia w wymiarze indywidualnym, zachowania prozdrowotnego.

Dopuszczająca	Uczeń bierze udział w zajęciach, prowadzi zeszyt przedmiotowy. Posiada konieczne wiadomości z zakresu: 1) bezpieczeństwa Państwa, 2) przygotowania do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń, 3) pierwszej pomocy przedmedycznej, 4) edukacji zdrowotnej : zdrowia w wymiarze indywidualnym, zachowania prozdrowotnego.
niedostateczna	Uczeń nie bierze aktywnego udziału w zajęciach, nie prowadzi systematycznie zeszytu przedmiotowego, nie opanował koniecznego zakresu wiadomości na temat: 1) bezpieczeństwa Państwa, 2) przygotowania do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń, 3) pierwszej pomocy przedmedycznej, 4) edukacji zdrowotnej : zdrowia w wymiarze indywidualnym, zachowania prozdrowotnego.

Ocenie podlega:

1) wypowiedź ustna,
2) kartkówki,
3) ćwiczenia praktyczne,
4) test semestralny,
5) prowadzenie zeszytu,
6) **dodatkowo dla zainteresowanych:** aktywność w czasie zajęć, zaangażowanie.

Proponowana ilość prac:

1) 2 kartkówki,
2) 1 test semestralny,
3) minimum 2 ćwiczenia praktyczne.

Zasady poprawy:

1) kartkówki – według ustaleń „Wewnętrznego systemu oceniania”,
2) ćwiczenia praktyczne – 2 razy,
3) test – poprzez omówienie i zapisanie właściwych odpowiedzi.

Za aktywność w czasie zajęć uczeń otrzymać może ocenę cząstkową.

Powyższe zasady są ustalane na pierwszych zajęciach w roku szkolnym.